

بنام خداوند جان و خرد

طرح ملي واکسيناسيون طیور روستايي با
استفاده از واکسن مقاوم به حرارت نیوکاسل

دفتر بهداشت و مدیریت بیماریهای

طیور، زنپور، عسل و کرم ابریشم

شهریور 1398

مشخصات طرح

- ◆ زمان شروع: 98/6/1
- ◆ زمان پایان: 98/6/31
- ◆ تعداد طیور تحت پوشش: 40 میلیون قطعه معادل 80% طیور روستایی در تمام استان های کشور
- ◆ تعداد نوبت واکسیناسیون: 3 نوبت در هر روستا بفاصله 4 ماه
- ◆ زمان ارائه خدمات: 1 سال
- ◆ حجم عملیات: 120000000 قطعه

مشخصات طرح

- ◆ جغرافیای فعالیت: تمام استانهای کشور
- ◆ مجری طرح: ادارات کل دامپزشکی استانها
- ◆ همکاران طرح: بخش خصوصی، مرکز تشخیص، معاونت پشتیبانی، دفتر آموزش و ترویج و دفتر روابط عمومی
- ◆ ناظر طرح: دفتر بهداشت و مدیریت بیماریهای طیور، زنبور عسل و کرم ابریشم

وسایل مورد نیاز

• واکنس

• کلمن

• ظروف مدرج 200 و 500 سی سی

• ایس بگ 2 عدد

• تثبیت کننده واکنس

• جلیقه 2 سایز

• کلاه

• دستکش

• پوستر

• پمفلت

سازمان بسیج سازندگی
سازمان بهداشتی
اسلامی
۱۳۵۷
همه با هم
بسیج سازندگی
سازمان بسیج سازندگی

سازمان بسیج سازندگی

طرح واکسیناسیون طیور روستایی

سازمان بسیج سازندگی

سازمان بهداشت و آموزش پزشکی

طرح واکسیناسیون طیور روستایی

ANIMAL SCIENCE PRODUCTS
INCORPORATED

VAC-PAC PLUS®

INTERNATIONAL Farm-Pac

NEW GENERATION WATER STABILIZER
WITH DYE

RICHER BLUE DYE
NEW & IMPROVED
CONCENTRATION

Made in the
USA

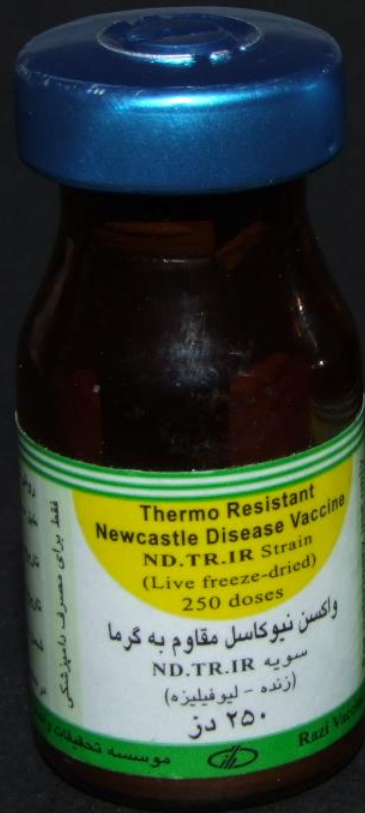
Manufactured By
Animal Science Products, Inc.
Nacogdoches, Texas 75963, USA
Product Code# 22283071

Net Weight 100 grams

INDICATIONS
designed for use
in drinking water
DIRECTIONS
litters of water
Uniform color
blue dye
the stabilizer
mixed and
solution is
safe to use
INGREDIENTS
Stabilizer
E-133
WARNINGS
reach of
human consumption
LOT: 7802

جدول سهمیه بندی واکسن و وسایل و توزیع

نیروی انسانی

استان	تعداد شهرستان	تعداد روستا	50% درصد روستاها	روستاها ي اعلام شده	جمعیت طیور بومی	جمعیت طیور بومی تحت پوشش با احتساب 30% اضافه	تعداد ویال 250 دزی تحویلی	متوسط جمعیت طیور روستا	تعداد روستا برای هر اکیپ	تعداد اکیپ واکسیناتور	تعداد اکیپ ناظر بسیج
اصفهان	24	1685	843	375	1,766,617	511113	2044	1048	2	188	38
بوشهر	10	691	346	151	400,000	113632	455	579	2	76	15
خراسان رضوی	20	3382	1691	970	1,618,280	603386	2414	478	2	485	97
خوزستان	23	3521	1761	1948	1,765,360	1269695	5079	501	2	974	195
سیستان و بلوچستان	13	6308	3154	1250	2,849,426	734039	2936	452	2	625	125
فارس	29	3197	1599	666	5,000,000	1354082	5416	1564	2	333	67
کرمانشاه	14	2646	1323	1168	650,000	373001	1492	246	2	584	117
گلستان	12	1132	566	510	842,145	493235	1973	744	3	170	34
گیلان	16	3346	1673	1275	9,000,000	4458308	17833	2690	3	425	85
مازندران	17	3741	1871	1117	4,010,929	1556875	6228	1072	3	372	74
کردستان	10	1800	900	897	800,000	518267	2073	444	2	449	90

جدول سهمیه بندی واکسن و وسایل و توزیع نیروی انسانی

استان	تعداد لباس	تعداد کلاه	تعداد ایس بگ فلاسک	تعداد ایس بگ فلاسک	میزان استابیلایزر (بسته 100 گرمی)	ظرف مدرج 200 سی سی	ظرف مدرج 500 سی سی	تعداد پوستر	تعداد پمفلت	تعداد سی دی
اصفهان	495	495	197	394	11	197	197	1238	4125	25
بوشهر	199	199	79	159	2	79	79	498	1661	11
خراسان رضوی	1280	1280	509	1019	13	509	509	3201	10670	21
خوزستان	2571	2571	1023	2045	27	1023	1023	6428	21428	24
سیستان و بلوچستان	1650	1650	656	1313	15	656	656	4125	13750	14
فارس	879	879	350	699	28	350	350	2198	7326	30
کرمانشاه	1542	1542	613	1226	8	613	613	3854	12848	15
گلستان	449	449	179	357	10	179	179	1683	5610	13
گیلان	1122	1122	446	893	94	446	446	4208	14025	17
مازندران	983	983	391	782	33	391	391	3686	12287	18
کردستان	1184	1184	471	942	11	471	471	2960	9867	11
سمنان	191	191	76	152	2	76	76	479	1595	8
جمع	12546	12546	4990	9980	252	4990	4990	34558	115192	207

موضوعات مندرج در دستور العمل کامل (ویژه مسوولین طیور استان و شهرستان)

- اهمیت بیماری نیوکاسل
- جایگاه طیور روستایی بعنوان مخزن بیماری
- توضیح طرح و اهمیت اجرای آن
- توضیح آزمایش میدانی و نتایج آن
- روش مراجعه به روستاها
- روش آماده سازی واکسن و پرنده
- روش مصرف واکسن
- ثبت اطلاعات واکسیناسیون

موضوعات مورد نیاز در فیلم

- اهمیت بیماری نیوکاسل
- جایگاه طیور روستایی بعنوان مخزن بیماری
- توضیح طرح و اهمیت اجرای آن
- روش مراجعه به روستاها
- روش آماده سازی واکسن و پرنده
- روش مصرف واکسن
- ثبت اطلاعات واکسیناسیون

✓ مدت: 10 تا 15 دقیقه

موضوعات مورد نیاز در پوستر (برای هر روستا)

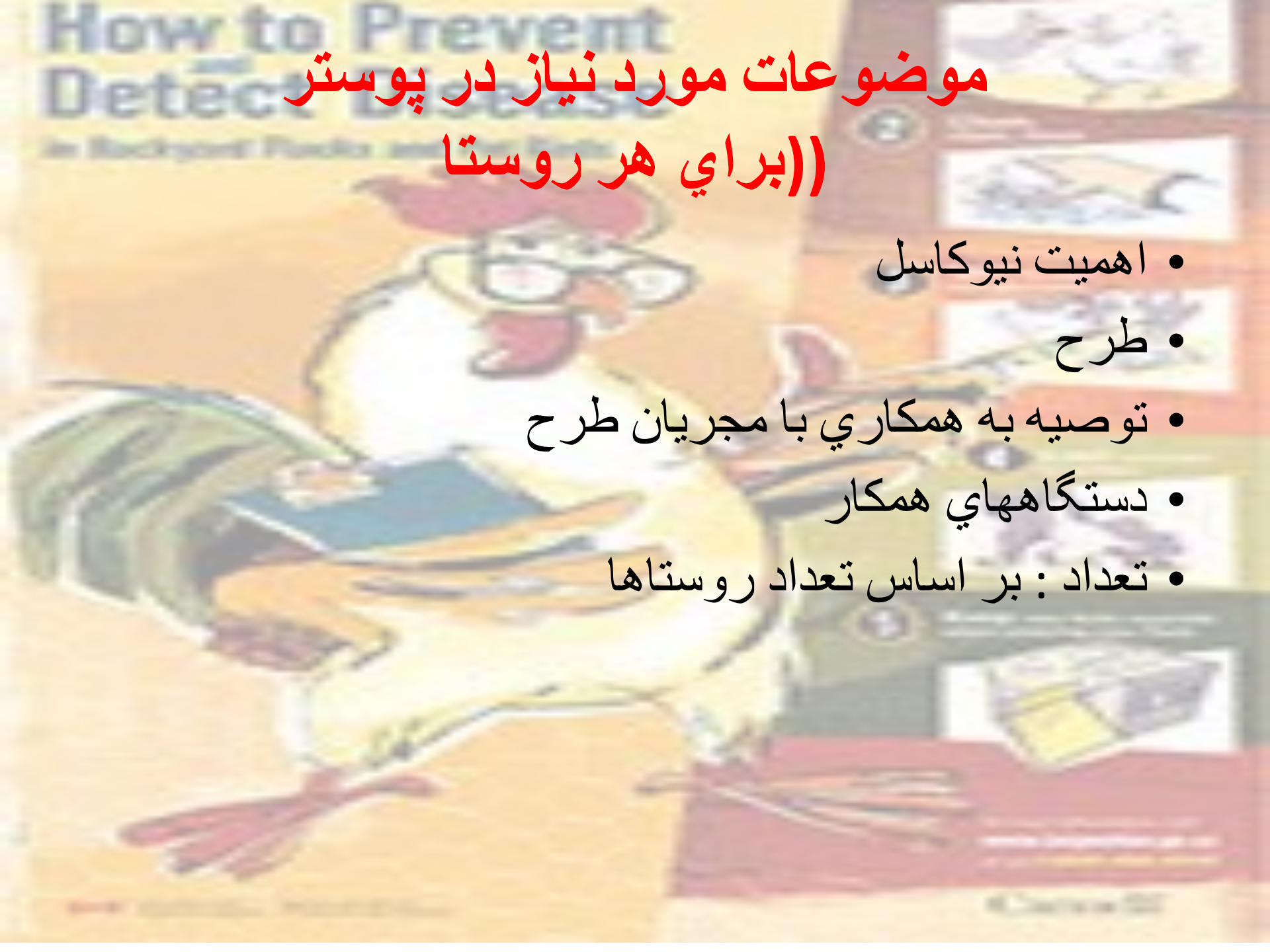
• اهمیت نیوکاسل

• طرح

• توصیه به همکاری با مجریان طرح

• دستگاہهای همکار

• تعداد : بر اساس تعداد روستاها

موضوعات مورد نیاز در پمفلت (برای اکیپ های عملیاتی و نظارتی)

- اهمیت بیماری نیوکاسل
- جایگاه طیور روستایی بعنوان مخزن بیماری
- توضیح طرح و اهمیت اجرای آن
- توصیه های بهداشتی
- دستگاہهای همکار

✓ تعداد: بر اساس تعداد روستاها

100%
FREE

موضوعات مندرج در دستور العمل (برای اکسپ های عملیاتی و نظارتی)

- روش مراجعه به روستاها
- روش آماده سازی واکسن و پرنده
- روش مصرف واکسن
- ثبت اطلاعات واکسیناسیون

"نکات فنی در خصوص مصرف و اکسن نیوکاسل مقاوم به حرارت در طرح آزمایشی دفتر مبارزه با بیماریهای طیور"

● هر گروه واکسیناسیون از 2 نفر نیروی بسیجی در روستا تشکیل می‌شود که توسط سازمان دامپزشکی و با هماهنگی سازمان بسیج سازندگی آموزش‌های لازم را فرا گرفته‌اند و بسته به استان، 2 یا 3 روستا را پوشش می‌دهند. به اکیپ‌های واکسیناسیون وسایل لازم شامل واکسن در داخل فلاسک حاوی کیسه‌ی یخ (آیس بگ)، 2 ظرف مدرج، ماده‌ی تثبیت کننده‌ی واکسن، لباس، دستکش، پوستر، پمفلت و فرم گزارش دهی داده می‌شود.

● لازم است واکسن تحویلی تا روز اجرای طرح در یخچال بالای صفر (2 تا 8 درجه) و آیس بگ‌ها در فریزر نگهداری شوند.

● یک روز قبل از تاریخ اعلام شده برای اجرای طرح، گروه واکسیناتور با مسئولین روستایی در خصوص اجرای طرح و نصب پوستر و توزیع پمفلت هماهنگی‌های لازم را به عمل می‌آورند.

● لازم است به روستائیان اعلام شود پرندگان خود را از روز قبل آماده کنند؛ یعنی آن‌ها را در فضای محصور نگه دارند و حداقل 8 ساعت قبل از شروع واکسیناسیون، آب را از آن‌ها دور کنند تا در زمان دریافت واکسن تشنه باشند.

"نکات فنی در خصوص مصرف و اکسن نیوکاسل مقاوم به حرارت در طرح آزمایشی دفتر مبارزه با بیماریهای طیور"

- مراجعه‌ی واکسیناتور به روستا در تاریخ مقرر صورت می‌گیرد. برای آماده‌سازی و اکسن لازم است موارد زیر با دقت و حوصله‌ی کامل انجام شود:
- 1- از لباس مخصوص طرح و دستکش لاتکس استفاده شود.
- 2- آب مورد نیاز برای واکسن هر پرنده 20 سی سی در نظر گرفته شود. مثلاً برای 500 پرنده 10000 سی سی یا 10 لیتر آب مورد نیاز است (هر لیتر معادل 1000 سی سی است)
- 3- آب محاسبه شده‌ی خنک، تمیز و ترجیحاً فاقد کلر، در یک ظرف پلاستیکی به حجم حداقل 10 لیتر که کاملاً آبکشی شده و فاقد باقیمانده‌ی مواد شوینده و ضد عفونی کننده است ریخته شود. لازم است آب تهیه شده همیشه از حجم ظرف مورد استفاده کمتر باشد.
- 4- به منظور حفظ کیفیت واکسن لازم است به ازای هر 10 لیتر آب، نصف قاشق چایخوری (1 تا 2 گرم) از ماده‌ی تثبیت کننده به آب اضافه و با یک میله یا لوله‌ی غیر فلزی تمیز به‌خوبی هم زده شود.
- 5- با استفاده از دستکش، در پوش فلزی و در پوش لاستیکی واکسن برداشته شود، ویال باز شده داخل آبی که تهیه شده است قرار گیرد و به آرامی قرص رها و چند بار ویال در داخل آب پر و خالی شود. به ازای هر 10 لیتر آب باید 2 ویال 250 دزی یا یک ویال 500 دزی از واکسن استفاده شود.
- 6- برای هر پرنده 20 سی سی (حاوی 1 دز) از محلول تهیه شده در نظر گرفته شود و در مجموع آب حاوی واکسن برای تمامی پرندگان یک خانوار محاسبه شود و در ظرف یا ظرف‌های تمیز و پلاستیکی عاری از مواد ضد عفونی یا شوینده، در اختیار هر خانوار قرار گیرد. مهم است که پرندگان تمام آب حاوی واکسن را مصرف کنند

با توجه به شرایط آب و هوایی، سن، گونه، میزان عطش پرندگان و روش مصرف (انفرادی یا گروهی)، حجم آب اولیه برای رقیق کردن واکسن به شرح زیر متفاوت خواهد بود:

روش مصرف	دز دریافتی	حجم آب مورد استفاده برای هر پرنده (سی)	حجم آب برای 500 دز (لیتر)
گروهی	1	10	5
گروهی	1	20	10
گروهی	1	30	15
گروهی	1	40	20

- 7- لازم است مشخصات هر خانواري که واکسن را تحویل می‌گیرد در فرم مربوطه درج شود.
- 8- آب حاوي واکسن باید بلافاصله توسط صاحب پرنده به ظرف آبخوري پلاستيکي، تمیز، خشک و فاقد مواد ضد عفوني و شوینده ریخته شود و آبخوري حاوي واکسن در اختیار طیور تشنه قرار گیرد. صاحب پرنده مراقب باشد تا پرندگان همهي آب داراي واکسن را مصرف کنند.
- استفاده از این واکسن براي همهي سنين توصیه می‌شود. پرندگاني که در طرح واکسینه می‌شوند عبارت‌اند از: مرغ و خروس، بوقلمون، اردک، غاز و کبوتر.
- روستائیان واکسن رقیق شده را فقط باید در اختیار پرندگان سالم قرار دهند.
- واکسن حل شده باید در عرض 2 ساعت توسط پرندگان مصرف شود.

- واکسن نباید در معرض نور آفتاب قرار گیرد.
- محلول رقیق شده باید همان روز مصرف شود و از نگهداری آن برای روز بعد یا روستای دیگر خودداری شود.
- ویال‌های خالی و محلول نیمه استفاده باید تحویل شبکه دامپزشکی شهرستان گردد.
- پس از پایان عملیات واکسیناسیون، فرم‌های تکمیل شده و واکسن‌های در بسته و استفاده نشده و بقیه‌ی وسایل بعد از شستن و آبکشی کامل، در محل تمیز به شبکه شهرستان تحویل گردد تا در مراحل بعدی مورد استفاده قرار گیرند.

با سپاس فراوان

